

Bijdrage voor het Ronde Tafelgesprek Wetsvoorstel verbod onbedwelmd slachten - 25 sept. 2019

Dr. Michaël Bloemendal, Joodse Gemeente Amsterdam (NIHS), m.bloemendal@nihs.nl

In het Wetsvoorstel gaat de Partij van de Dieren bijna geheel voorbij aan het Convenant Onbedwelmd Slachten volgens Religieuze Riten dat sinds anderhalf jaar van kracht is. Met dit convenant wordt het welzijn van dieren en de vrijheid van godsdienst zorgvuldig met elkaar in balans gebracht. Dat stelt ook de Raad van State.

Bij totstandkoming en implementatie van het convenant zijn de NVWA en haar artsen direct betrokken geweest. Het voor de koosjere slacht verantwoordelijke Rabbinaat is daarbij tot de grens van wat joods-religieus mogelijk is gegaan en alle, ik herhaal: alle, aanbevelingen van de Wetenschappelijke Advies Commissie zijn in het Convenant geëffectueerd.

In concreto betekent dit onder meer dat:

1. de strengste indicatoren worden gebruikt om te bepalen of na 40 seconden alsnog geschoten moet worden, terwijl andere indicatoren al veel eerder afwezigheid van bewustzijn indiceren. Dieren kunnen dan ook zeker nooit langer dan 40 seconden na aansnijden bewustzijn hebben. In de praktijk is het vaak veel korter;
2. alle op deze wijze geslachte dieren komen in de koosjere of halal vleesverwerking terecht;
3. bij het koosjer slachten is permanent toezicht van een NVWA-dierenarts. Dit is bij de reguliere slacht niet het geval. Hierdoor is de kans op fouten in het slachtproces bij de koosjere slacht veel minder dan bij de reguliere slacht.

Niet alleen wordt hieraan in het Wetsvoorstel van de Partij van de Dieren geheel voorbijgegaan en worden de opmerkingen van de Raad van State genegeerd, de Memorie van Toelichting bevat zelfs pertinente onwaarheden. Ik noem er slechts vier:

1. Er wordt gesteld dat 'de halssnede vaak meerdere malen wordt uitgevoerd'. Dit is niet alleen onder het convenant maar ook volgens de joodse wet verboden en dit gebeurt dan ook niet.
2. Er staat dat 'de WAC adviseert de 40 seconden niet in te voeren'. Dit advies betreft echter andere indicatoren dan nu worden gebruikt.
3. De tijdsperiode tussen de halssnede en het verlies van bewustzijn 'zou kunnen oplopen tot 2 minuten'. Het Convenant voorziet erin dat het dier na maximaal 40 seconden alsnog d.m.v. schieten wordt bedwelmd.
4. Na 'bijkomen na ballooning zou meermalen worden gesneden'. Bij ballooning wordt echter alsnog een bedwelmingschot gegeven.

Los van deze onjuistheden bevat de Memorie van Toelichting een groot aantal punten, die onverkort en soms zelfs nog sterker voor de reguliere slacht gelden. Hiermee is o.i. de onderbouwing voor het wetsvoorstel ondeugdelijk, zo niet misleidend.